

Pieni veronkierto- opas

Hanna Arvela

Verosuunnittelua, joksi veronkiertoa virallisesti nimitetään, voi harjoittaa Suomessa laillisesti. Tämä opas kertoo lukijalleen kädestä pitäen, miten välttyä ansiotuloverotukselta ja onko se mahdollista jokaiselle verovelvolliselle. Verohallinnon tilastojen mukaan verovapaita osinkotuloja on maksettu Suomessa yksityisille henkilöille vuosina 2005 - 2013 yhteensä noin 18 miljardia euroa.

Palkasta kieltäytyminen

Tee työtä ja kieltäydy palkasta. Se ei ole vastoin lakia. Ja se kannattaa, sillä palkkatuloa verotetaan aina ansiotulona.

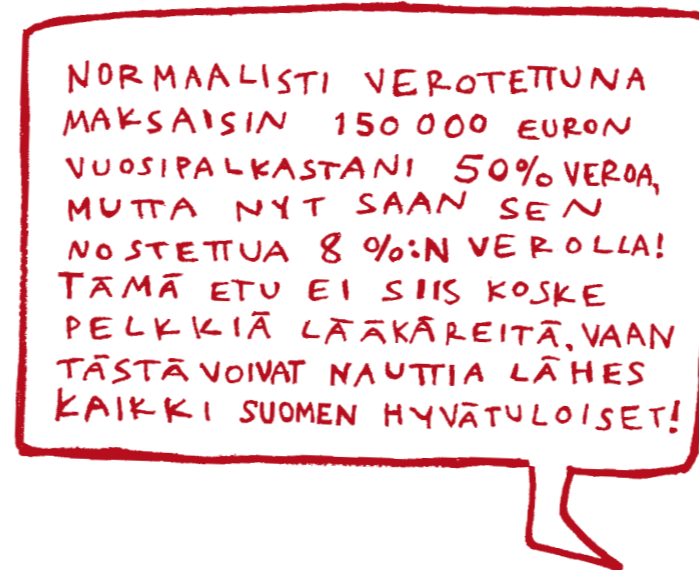
Jos työntekijä perustaa yrityksen, hän voi myydä palvelujaan myös entiselle työnantajalleen osakeyhtiönsä kautta. Yrittämisessä on kuitenkin aina riskinsä, ja yrittäjä on itse vastuussa omasta työllistymisestään ja yrityksensä kannattavuudesta. Siksi palkansaajan on edullisempaa hankkia omistukseensa työntantajayhtiön osake ja maksattaa palkkansa osinkoina. Vielä edullisempi vaihtoehto on perustaa oma holdingyhtiö ja hankkia sille työntantajayhtiön osakkeita. Jo yksikin osake riittää. Työntekijä voi siirtää palkkansa täysin verovapaina osinkoina riskialtista liiketoimintaa harjoittamattomalle holdingyhtiölleen, ja työpanoksen tuottama ansiotulo muuttuu kokonaan verovapaaksi tuloksi. Holdingyhtiö on osakeyhtiö, jonka minimipääoma on 2 500 euroa. Lisäksi tulee noin 300 euron rekisteröintimaksu.

Raha menee rahan luo

Pörssissä listaamattomien varakkaiden yhtiöiden verotus mahdollistaa jokaiselle osakkaalle 150 000 euroa vähän verotettavaa osinkotuloa vuodessa. Tämän summan ylittävästä osasta 85 % on veronalaista pääomatuloa ja 15 % verotonta tuloa.

Holdingsyhtiön avulla voit käytännössä muuttaa palkkasi pääomatuloksi, jota voit jakaa vuosittain osinkoina edullisella 8 %:n verotuksella itsesi lisäksi kenelle tahansa haluamallesi henkilölle 150 000 euroon saakka. Hyvin tienavaan vanhemman työtulon voi jakaa osinkoina kaikille perheenjäsenille. Perintöverot pystyy minimoimaan, kun perheen omaisuutta on siirretty holdingsyhtiöön ja suurelta osin perillisten omistukseen jo ennen työtä tekevän osakkaan kuolemaa.

Lääkäriinvalan alku:

*Vakuutan kunniani
ja oman tunteeni kautta
pyrkiväni lääkärimin-
toimessani palvelemaan
lähimmäisiäni ihmisyyttä
ja elämää kunnioittaen.*

Sulle, mulle, mulle, mulle, mulle

Holdingsyhtiötä perustavat varakkaat ja/tai tuloillaan vuosi vuodelta vaurastuvat verosuunnittelusta tietoiset ihmiset. Vuodesta 2014 lähtien holdingsyhtiön nettovarallisuuden arvosta 8 % ja maksimissaan 150 000 euroa per osakas on ollut nostettavissa vähäisesti verotettuina osinkoina. Näistä osingoista 75 % on verotonta tuloa ja vain 25 % veronalaista pääomatuloa. Pääomatulona verotettavista osingoistakin menee vain 30 % veroa.

Esimerkki 1: Mikäli halutaan nostaa vähäisesti verotettuja osinkoja 60 000 euroa vuodessa, holdingsyhtiön nettovarallisuuden täytyy olla 750 000 euroa. Osingoista 45 000 euroa on täysin verovapaata, ja 15 000 eurosta menee pääomatuloveroa 30 % eli 4 500 euroa. Normaalisti 60 000 euron palkkatulosta maksetaan tuloveroa arviolta 50 % eli 30 000 euroa.

Esimerkki 2: Jos halutaan maksaa osinkoja viidelle henkilölle 150 000 euroa 8 %:n verolla, tulee holdingsyhtiön varallisuuden olla 9 375 000 euroa. Näin jokainen osakas saa osinkoja verovapaasti 112 250 euroa ja maksaa 37 750 eurosta pääomatuloveroa 30 % eli 11 325 euroa.

Holdingsyhtiön vene, mökki ja auto omassa pihassa

Holdingsyhtiön nettovarallisuutta voi kartuttaa laittamalla sen nimiin oman tai vaikka koko perheen omaisuuden asuntoa lukuun ottamatta. Autot ja osakekirjat hyväksytään. Kesämökki ja venekin menevät usein läpi, sillä verottaja ei ehdi tarkastamaan kaikkea.

Omaisuus pysyy turvassa holdingsyhtiössä, koska sillä ei ole riskialtista liiketoimintaa. Holdingsyhtiön ainoa tehtävä veronkierron lisäksi on pitää hallussa ja kasvattaa omistajiensa varallisuutta. Jos nettovarallisuutta ei ole, saaduista osingoista verotetaan 75 % ansiotulona ja 25 % on verovapaata. Osakkaat ottavat palkkiokseen myös luontoisetuja holdingsyhtiöittensä kautta. Esimerkiksi isot maatilat, joilla on paljon varallisuutta, voivat yhtiöittää toimintansa ja nostaa osinkoja 8 %:n verolla.

Plussat ja plussat

Holdingsyhtiölle ei kannata kerryttää verotettavaa voittoa, sillä omaisuuden hankintamenot voi osin vähentää verotuksesta. Kertyneet varat voi sijoittaa esimerkiksi osakkeisiin. Nettovarallisuus kasvaa ja osingot suurenevät.

Verovapaiksi osinkotuloiksi muutetuista palkoista ei makseta kunnallisveroa. Kaikki kunnan ja valtion palvelut ovat kuitenkin käytettävissä. Näihin kuuluvat esim. päivähoito, koulut, yliopistot, kulttuuri- ja terveyspalvelut sekä maantieverkosto. Toisin kuin palkkatulot, verovapaat osuudet pääomatuloista eivät näy veroluetteloissa. Verovapaat pääomatulot eivät myöskään vaikuta esimerkiksi päivähoiton maksujen eivätkä opintotukien määriin.

Matti Vanhasen hallitus

Ns. verosuunnittelu on ollut yleistä Suomessa 2000-luvulla. Vuonna 2008 korkein hallinto-oikeus tulkitsi lääkäreiden holdingyhtiöittensä kautta nostamat tulot lähes verovapaiksi osinkotuloiksi. Jotta veropohja ei kaventuisi, tuloverolain 33 b §:ään lisättiin momentti 3. Jos osingon jakoperusteena on sopimuksen mukaan työpanos, osinko on tämän henkilön verotettavaa ansiotuloa siinäkin tapauksessa, että osinko jaetaan tämän intressipiiriin kuuluvalle henkilölle. Laki hyväksyttiin yksimielisesti ja otettiin käyttöön vuodesta 2010.

Yllämainittu laki pitää kuitenkin sisällään KHO:n päätöksen verovapautuksista. Tämän lisäksi hallituksen esitys (HE 47/2009) avoimesti neuvoo, kuinka työpanososingot voidaan muuttaa vähän tai ei ollenkaan verotettaviksi osingoiksi. Tarvitaan vain yhtiöjärjestyksen määräys, yhtiökokouksen päätös, osakassopimus tai muu sopimus, jossa sanotaan, että osinko perustuukin omistukseen. Mikäli hallituksen tarkoitus oli minimoida veronkiertoa, hallitus epäonnistui tehtävässään, sillä kyseinen lakiesitys nimenomaan mahdollistaa holdingyhtiöiden kautta tehtävän laillisen veronkierron jatkumisen Suomessa. Verohallinto noudattaa tätä hallituksen esitystä veroratkaisuissaan. Vanhasen hallituksen verotuksesta vastaavana valtiovarainministerinä toimi Jyrki Katainen.

Onko verovapaita osinkoja olemassa?

Jutta Urpilainen sanoi kehysriihessä maaliskuussa 2013, että verovapaita osinkoja ei enää ole. Tästä ei pidä hätäntyä, sillä vuodesta 2014 alkaen henkilöosakas saa yhtiöstään 8 %:n tuoton omistamiensa osakkeiden nettovarallisuuden perusteella 150 000 euroon asti. Näistä osingoista 75 % on verovapaata tuloa, ja vain loput 25 % on veronalaista pääomatuloa, josta menee veroa 30 %.

Mikäli osinkoa maksavalla yhtiöllä (joko työnantajayhtiö tai oma holdingyhtiö) ei ole riittävästi nettovarallisuutta, voi kuitenkin nostaa jommastakummasta yhtiöstä palkan osinkoina, joista 25 % on verovapaata ja 75 % verotettavaa ansiotuloa.

Voiko tavallinen pienyrittäjä hyötyä holdingyhtiötä käyttävistä työntekijöistä?

Pääomasijoittajien omistamat suuret konsernit, lääkäri- ja asiantuntijapalveluja tarjoavat yhtiöt sekä menestyvät perheyriykset voivat hyötyä holdingyhtiötä käyttävistä työntekijöistä. Suurilla yhtiöillä on mahdollisuus järjestellä omistuksensa niin, että iso osa työntekijöiden palkitsemisesta hoidetaan erilaisten osakesarjien avulla osinkoina joko suoraan työntekijälle tai tämän omistamalle holdingyhtiölle. Työpanos-osingot, jotka lain mukaan ovat verotettavaa ansiotuloa, voidaan maksaa myös verovapaina voitonjako-osinkoina. Työnantajayhtiön on aina maksettava 20 %:n yhteisöverot ennen voitonjakoa. Kun palkat maksetaan osinkoina, yhtiö ei joudu maksamaan sosiaali- ja muita sivukuluja, jotka ovat noin 50 % palkoista. Näin työnantajayhtiökin säästää vuosittain noin 30 % palkkakuluissaan. Yritys voi myös halutessaan pienentää verotettavan voittonsa määrää siirtohinnoittelun ja veroparatiisien avulla.

Sosiaali- ja terveysministerimme Laura Rätty tietää omakohtaisesti, että työn tehnyt holdingyhtiön omistaja saa rahat verovapaasti yhtiöönsä, jossa ne pysyvät verovapaana tulona ja ovat nostettavissa 8 %:n verolla, mikäli tarpeeksi varallisuutta on siirretty holdingyhtiön nimiin. Verovapaista osingoista puhuttaessa sekoitetaan usein toisiinsa yrityksen maksamat ja yrityksen omistajien maksamat verot ja puhutaan harhaanjohtavasti tuplaverotuksesta. Yritys ja sen omistajat, kuten kaikki työnantajat ja heidän työntekijänsä, ovat keskenään erillisiä verosubjekteja. Suomessa ja kaikissa muissakin EU-maissa osinkoja verotetaan niiden saajien tuloina ja erillään yritysten verotuksesta.

Lailista, mutta perustuslain vastaista

Verolainsäädäntö ja sen tulkinnat tekevät suomalaiset palkansaajat eriarvoisiksi ansiotuloverotuksessa. Kaikki eivät voi ammattinsa puitteissa muuttaa tulojaan osingoiksi. Myös omaisuuden määrä vaikuttaa mahdollisuuksiin nostaa ansiotulot lähes verottomina. Tämän voi tulkita olevan vastoin Suomen perustuslakia, jonka mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä.

Verohallinnon tilastojen mukaan verovapaita osinkotuloja on maksettu Suomessa yksityisille henkilöille vuosina 2005 - 2013 yhteensä noin 18 miljardia euroa. Tämä merkitsee vuosittain yli kahden miljardin euron verotettavan tulon vajetta Suomen rikkaimmilta verovelvollisilta. Osingoiksi muutettujen palkkojen osuus näistä miljardeista ei ole tiedossa. Esimerkiksi Ruotsissa kaikki maksavat pienin poikkeuksin sekä pörssi- että listaamattomien yhtiöiden osingoista 30 % veroa.

Usein kysyttyä

Onko yksikään puolue tehnyt aloitetta estääkseen edellä kuvatulla tavalla tapahtuvaa lailla suojeltua veronkiertoa, joka on mahdollista vain osalle palkansaajista?

Ei ole.

Mitä tekee korkein hallinto-oikeus?

Korkein hallinto-oikeus on uusilla verotulkinnoillaan toiminut suunnannäyttäjänä veronkierrolle.

(KHO 2001/1564 ja KHO 2008:6)

Montako holdingyhtiötä Suomessa on?

Patentti- ja rekisterihallitus ei osaa kertoa, kuinka moni 251 421 yhtiöstämme on holdingyhtiötä.

Mikäli vielä jäi kysyttävää, asianajotoimistojen veroasiantuntijat voivat auttaa yksityiskohdissa.

Alalla on "verosuunnittelusta" pitkäaikaista omakohtaista kokemusta.

ISBN 978-952-93-5030-8 (PDF)
ISBN 978-952-93-5029-2 (NID.)
COPYRIGHT HANNA ARVELA 2015